

Eesti Osakondade Peterburi komitee häälekandja.

Nr 36.

PÄEWALEHT.

Neljapäeval, 20. veebruaril 1919 a.

Põhjamaade töölisel ja klassisõda Eestis.

Eesti kodanlased saavutasid oma võitluse Soome, Rootsi ja Wene walgekaardlaste toetusel. Eesti proletariaat pidi leppima oma väerimma ajutise tagasitõmbamisega, teades et revolutsiooni arenimised ühetasemel kõigil väerindadel sündida ei võid. Seni oli revolutsiooni arenimiskäigus lõuna väerind pääl tähtsusega ja punane sõjavägi pidi kogu oma jõu kokku võtma, et reaktioonilist jõudu murda. Punane sõjavägi on sellega hõlgavalt korda saanud, ta võidud Ukrainas ja Donimaal on üleilmilise revolutsiooni arenimiskäigus määratu suure tähtsusega, mis ta äpardused läänes kaugele kinni katab.

Nüüd, kus revolutsioon lõunas nii tähtsaid võitlusi saavutanud, on võimalik suuremaid jõudu ja tähelepanekut Eesti-Väli väerinnale, selle liitumisele eelkantsi päale, pöörata. Järgnevat meie lähemal väerinnal näitavasti, et strateegiliselt pöörde ajajärk mitte kaua oodata ei lae.

Samm sammult kinnitab revolutsiooniline proletariaat oma võitlusi, ifka kiiremaks areneb üleilmiline revolutsioon rahvusvahelises alatuses. Tõrjawaas ärkab ja vajutab kõige oma raskusega kodanlike walituse apparaadi päale. Nii on lugu praegu ka Soomes. Kas mõisime uskuda, et Soome proletariaat, selle klassilised organisatsioonid kodanlaste poolt hävitatud, ta juhid ja töölisel kümneid tuhandate wiisi tapenud, nii rutu uuele klassivõitlusele ärkab?

Soome töölisteklase on ärganud. Ta on jällegi võitluse walmis oma timulate vastu, Mannerheimi walgekaardlaste vastu, kes Eesti tõrjawaas tapmises oma walgekaardlaste banded Gestimaale walmis jaatma.

Soome kommunistlike partei keskkomitee kutsub töölist otsekohe revolutsiooni Soomes alata, kui Mannerheim oma sõjaväelised tegewused peaks algama. Soome kommunistlike partei kutsub üles wiibimata klassisõda Mannerheimi „kultivate“ vastu algama ja mitte enne lõpetada kui wiimased walgekaardlaste banded hävitatud.

Nii wastawad Soome töölisel Inglise imperiaalistide orjale—oma kodanlastele. Raudse teinana on Soome töölisteklase alupoegade ja tööliste sotsialistliku nõu-

kogude wabariigi teostamisele ja üleilmilise revolutsiooni laitses üles astunud.

Rootsimaal tulewad teated hulglisest tööliste miitingutest, kus pahempooliste sotsialdemokraatide otsekohe vastu wõetakse. Rootsi töölisteklase on äratundmisele jõudnud, et Eesti ja Väli tõrjawaas neil ajaloolisel silmapilkil võitlusi sotsiaalse revolutsiooni eest peab, et oma kodanliku rõhumisele kord lõpu teha. Ta näeb, et ta revolutsiooni ees wastutust kannab, kui ta jällegi lae korduda reaktiooniliste timulate palkamist, et neid Eesti ja Väli tööliste vastu saata, nagu see Soomes maaga sündis, mil reaktioonilised oma timulad Soome tööliste mahatapmises sinna saatsid. Rootsi töölisel nõuavad kõigepealt walgekaardi laialisaamist ja nende falkade organisceerimise keelu. „See oleks kõige mustem häbi plekk—ütlewad Rootsi töölistel—kui Rootsi tööliste klassi meel kord lubaks walitusew klassi rõõmlitele meie wendi, kes üleilmilise revolutsiooniga ühinenud, tapma minna. Wõitlus, mida Wene ja Eesti proletariaat peab, on ühe võitlus—wõitlus parema korra eest.

Sellel on siis Eesti-Väli proletariaadiga tema võitluses Eesti-Soome-Rootsi walgekaardlastega nende maade proletariaat ühinenud. Otsekohe ühenduses sellega ja ka tööliste liitumise Ingliismaal, on teade, et Inglismaa eistaja Tallinnas, laewastiiku merele mineku puhul ütles, et Inglismaa on otustanud Eesti-maale oma wägesid mitte saata.

Samasugused teated tulewad ka Rootsi, et wiimane oma wägede saatmisest Gestimaale lahti wõlnud.

Põhjamaade tööliste revolutsiooni tumedad hoobid muutuwad peagi laeneta-waks revolutsiooni leegiks. Sünib revolutsiooniliste jõudude koondamine, tööliste nõuogude tegewustawaga tutvustamine, jünib wiimane ja otustaw ettevalmistus kurnajate wõigwilla walituse lõpuliku hävitamiseks.

Põhjamaade töölisel on tõusmas üleilmilise revolutsiooni võitlus-barrikadidele. Olgu termitatud Põhjariitide tööliste revolutsioon oma kurnate vastu!

Üksiku numbri hind 60 kop. Raudteel 65 kop.

Toimetuse lõnetunnid on igal tööpäeval 6—7 õhtul.

Talitus on awatud igal tööpäeval hommitu kella 10—4 peale lõunat.

Telefon 605-28.

Tellimiste hind:

1 kuu — 11 rubl., 2 kuud 22 r. 3 kuud — 33 r.

Tellimiste aadress:

В контору газ. „Сбди“, Петроград, Социалистическая ул. (б. Ивановская) 14.

Aadressi muutmise 75 kop.

Punane väerind.

Teated 18. veebruarist.

Pääne väerind. Suwalki fihis tungisid wabatahtlikud Sassa wäesad päale ja wõtsid Puno alevi ära, 5 wersta kire pool Olti; punased Seedu wäed taganewad wõideldes. Stobreni fihis pidid Walgerene wäesad ägeda wõitluse järele wastase ülekaalus olevate wäesade eest taganedes Martus-Bereja alevi maha jätma ja lätsid jätt 15 wersta kire poole.

Põuna väerind. Doni piirkonnas wõeti meie mägede poolt tugewa lahingu järele Bahmut linn ära. Millero-wo fihis jätkawad meie wäesad pääletungimist mõlemil pool raudteed ja wõtsid Krasnowa jaama ära ju jätt ida pool Nishne-Dzhowi piirkonnas terve rida külasid. Nishne-Dzhowi piirkonnas liikusid meie wäed 20—30 wersta edasi ja wõtsid terve rida kotti 30 wersta loode pool Kolatshi jaama ära, kuna Kamshinski piirkonnas wastase 16. ratjawäe poolt meile alla andis. Täiendawate teadete järele langes meie kätte Metzki juures 40 wangi ja juur sõjamoona tagawara. Tiaritj ni piirkonnas wõisime Karpowi ja Marinowka Tshernomna jõe ääres ära.

Jda väerind. Drenburi fihis wõeti Sinowka, Buremõ, Mertwenowka Jletski jõe ääres ära, lääne pool Jletsk. Otsi ja Werhne-Uraiski wäel w tsid meie wäed Kanankolaki wabritu ja mitu kula Kano jõe ära, 120 wersta ida pool Sterlitamak.

Gestimaale väerind.

Narwa piirkonnas algasid punased wäesad pääletungimist ja lätsid Luuga

jõelt Narowa jõe suhu. Hommitul pommitas wastane suurettükidest Jitino küla. Wastase luuramisefalt, kes meie seiputotadele läheneb, löödi tagasi. Päewal w eti küla ümestli suurtüki tule alla. Wastnarwa-Niija piirkonnas on wastase tugewad luuramisefalgad tegewuses.

Pihwa piirkonnas tagenesid meie wäesad Pihwa järwe lõunakalbal wastase tugewal pääletungimisel 3 wersta tagasi. Jäborski fihis tungis wastane Dubrowka küla kalle, mis 8 wersta lääne pool Jäborski on, kuid löödi tagasi. Kus juures meie wangiid saime.

Pääletungimine Pihwale on tagasi löödnud. Meie saime wange ja sõjasaaki. Seiputord on wäerinnal paranenud. 2 päewa kestew suurtükimürin on waikunud.

Walgekaardlaste koondawad endid Narwa piirkonda.

Wangi langenud kinnitawad, et wabatahtlikude korpus Narwa alla koondub. Nende arv on — 6000 meest, pääasjaliselt ohwitserid. Esmeneena jõudis Gestimaale 300 meheline Dibikowi falk.

Narwa juures.

Jamburg, 18. weebr. Meie wahwad punased wäed, päale suurtükilule ettevalmistust, wõtsid wõideldes Jitinka ja Karasteli külad, mis 20 wersta põhja pool Narwat, ära. Wangiid on päale 100 mõetud.

Pääletungimine areneb wahetpidamata. (Nosta).

Agitaatorite kool.

Agitatsiooni töö on üks tähtsamatest ülesannetest tööliste liitumises, sest hultade liitumise tugewus oneneb just sellest, kui suur tema ihteadmis klassivõitlusest on. Et jeda teadmis edendab, et iga tööline oma klassilist seiputot kõige küljelt mõistaks, sellest on jeni iga ärkamiselimees tegewuses olnud. Mõgi hoolimata leidub omel meel waga juur protsent töölist, kelle klassivõitlusest ainult tume aimdus on ja keda kodanlikud ilusad sõnakõlklud kergesti teel kõrwale juhida wivad. Eeda kõike wõib waga mitmeti seletada, wõib lihtsalt leiguse arwesse kirjutada, wõib seletada agitaatorite eneste wahse arenemise eht nende wahelusega, kuid ühte ei saa salata: pole küllalt selleks tööd tehtud, et agitaatorid, neid tööliste õpetajaid, kaswutada. Meed mõningad agitaatorid keda me ifka ja alati harjunud oleme nägema ja kuulma, on oma teaduse raste päewa töd kõrwal koguma püdanud. Arusaadam, et raste kehalku töd tagajärele waim küllalt er ei oe löiti ärapeetima, mis farnane juur õpetus, nagu ühistonna majandusteadus jeda on, enesest sijalab. Niisama wahse jääb aega üle päewajundmisi tähelepanna ja neist ühistonna elu muutuse nähtustest kokkuwõtteid teha.

Tänu nende sellegi eest, kuid ainult sellega leppida me ei tohiks. Me beame

enestele õpetajaid nõudma, kes ife õpetuse siise tungida on junnud ja kes sellewõrra oma mõtteid arendanud on, et ta wõhemagi elumuutuse tabada wõiks ja talle teadalku wäärtust oskaks anda. On meil farnaseid õpetajaid, wabaneme igast seiputustest pundustest, mis feni meid pahatihiti komistama on fundinud.

Selles mõttes on tingimata tarwilik agitaatorite kool asutada, kus meie ainjamad töölisel enesele ifki neid teadmisi omandada wõtsid, mis nende lai-tegewuswäli neil nõuab. Rahju küll, on seltsimehi liig wahse, kes õpetajate ülesanded täita wõtsid wõtta, kuid neid on ja asja tähtsus nõuab, et nad oma jõu selleks ohwerdaksid.

Tegelikt ei tohiks kool mitte kui ainult seiputune nimetus olla, waid ta peab juba alguses farnsele põhjale rajatama, et ta tõesti tagajärjeritas oleks.

Ta peab ifteks partei eht kommunist walituse poolt ülewal pretama ja õpetajad nende ajutuste küll oma kirsuse lõpetama. Kui palju see meie wahjaminekute eelarwet ka ei suurendaks, ei tohiks mingil moel mõdeduandeks olla.

Meie partei koolid, kes kommuniste ettevalmistawad, niisama ka eljamineerjad peatsid oma tähelepanemist ife aranis

Bern, 17. märts (Rösta). Rahvus-
 rahvalik sotsialistlik kongressil pidas
 Branning kõne, kus ta rõhustas sõjaga
 kirjasti terrorismi jätmist, mis kahle-
 mata suurel määral aluse paneks ja pani
 maailmale rahvastele ette mitte liig nõuda
 ja üldse. Rahva te liidu loomiseks juttu
 tehes, kui esimese järgu tähtsusega lühend-
 mused, lõpetas Branning oma kõne uut
 konverentsi tootumisele nõudmise, et
 Internatsionaal võiks oma tööd alata.
 Pöörasid astus üles Prantsusmaa esitaja
 Albert Thomas, kes Berni konverentsi täht-
 sult kui meelevaldust Internatsionaali
 tahtis, loob ühise tööd niikaua jätkatavaks
 kuni sõja algatuse järel lõpetatakse ei ole
 teinud „Tähtis on teada, — lõpetada ta, —
 kus Saksaama sotsialistid nõudsid üld-
 selt 14 punkti vastu võtta sotsialistide
 mõjul, et waadete äratundimisel“. Mõist-
 ralle teatas, et konverentsi pöördumise
 tulewase rahutajumise teistega tutvumise
 mised seadid La paneb ette revolutsiooni
 niikaua Wenemaale, Saksaamaale ja Aust-
 riale teavitustelegrammi saata, Teme-
 järele peab Saksaamaa esitaja Wels tõe-
 rõõmades, et ja sotsialistid pööratavatu me-
 teewad, kui nad Saksaamaale luba ei anna
 Internatsionaali toetada oja w tta Teme-
 arwates peab Internatsionaal Saksaamaa
 sotsialistidega tahtades, kes Saksaamaa

Wimma ed walimiseb, mis ille maa oma
walimustasestse antuusestse ettevõeti näi-
tamad selgetes arvudes eda töd isete hulk
millega kodan'usel rehtendada tuleb. Sel-
dem. on pea igal pool enamus, olgu tu-
kõigis kohades mitte just enamuses, siis
mähemalt ühewõimaliselt toodantu ega. Tõs-
siti, et praeguse n. õ. ametliku jõe dem-
parteiga palu rehtendada ei w i, sest e-
need mehed, nagu Tanner, Wuolijõe, Pa-
jvurid me. meie sotsialistide äraandja

14-я Государств. типография, Петроград, Социалистическая (бывш. Ивановская), 14.